

АҚПАРАТТЫҚ ХАБАР

2018 жылғы 13 наурыз

Д. Ақышев - Ұлттық Банк «7 – 20 – 25. Әрбір отбасына баспана алудың жаңа мүмкіндіктері» бағдарламасын әзірлеуге кірісті

Қазақстан Республикасы Президентінің Бес әлеуметтік бастамасы шеңберінде Ұлттық Банк «7 – 20 – 25. Әрбір отбасына баспана алудың жаңа мүмкіндіктері» бағдарламасын әзірлеуге кірісті. Ол көпшілік үшін тұрғын үй ипотекасының қолжетімділігін арттыруға бағытталған. Бұл туралы Қазақстан Ұлттық Банкінің Төрағасы Данияр Ақышев бүгін Үкімет отырысында сөз сөйлеген кезде айтып берді.

Ол Бағдарламаны әзірлеген кезде ең алдымен өткен бағдарламалардың тәжірибесіне көңіл аудару қажет екендігін атап өтті.

«Қазақстанда 2000 жылдардан бастап тұрғын үй құрылысын ұзақ мерзімді қаржыландыруды ынталандыру мен ипотекалық кредиттеу жүйесін дамытудың түрлі тәсілдері қолданылды. Мысалы, 2000 жылдары іске қосылған ипотекалық кредиттерді секьюритилендіру жүйесі. Бұл төлем жасау қабілетіне сұраныс қазіргіден көп төмен болған жылдары ипотекалық кредиттеуді дамытуға нақты түрткі болды. Сонымен бірге тұрғын үй құрылыс жинақ ақша жүйесі іске қосылды. Ол өзінің өміршеңдігін дәлелдеді», - деді Д. Ақышев.

Қаржы реттеушісінің басшысы қазіргі уақытта Нұрлы жер Тұрғын үй құрылысы бағдарламасы іске асырылып жатқандығын атап өтті. Ол ипотека мен тұрғын үйдің құнын арзандатуға бағытталған.

Д. Ақышев қолданыстағы қаржы инфрақұрылымының мүмкіндіктерін халықпен жұмыс істеу кезінде пайдалануға назар аудару қажет екендігін атап өтті.

«Банктердің ғана халықпен жұмыс істеу тәжірибесі бар екені және ипотекалық кредиттеу бойынша жаппай қызметтер көрсете алатыны анық. Бұл болашақ бағдарламаның барынша қамтылуын қамтамасыз етеді. Сондықтан Ұлттық Банк өткен жылдардың неғұрлым сәтті тәжірибесін пайдаланып, Мемлекет басшысы айқындаған талаптармен «7 – 20 – 25» бағдарламасын іске қоспақшы: жылдық 7%-бен 25 жылға, 20% бастапқы жарнамен. Ең бастысы, ипотекалық кредиттерді секьюритилендірудің міндетті тетігімен екінші деңгейдегі банктер арқылы ипотекалық кредиттеудің нарықтық қағидаттарын пайдалану», - деді Д. Ақышев.

Қорытындылай келе ол сонымен бірге жылжымайтын мүлік бағасының құлдырауымен қатар қарыз алушылардың кредиттік тәуекелін жете бағаламаудың ипотекалық қарыз алушыларды, әсіресе халықтың әлеуметтік тұрғыдан осал топтарын қорғау қажеттілігіне әкеп соққан жағымсыз тәжірибесін ескеру қажет екендігін атап өтті.

Д. Ақышев – Ұлттық Банк «7 – 20 – 25. Әрбір отбасына баспана алудың жаңа мүмкіндіктері» бағдарламасын іске асырудың дайындық кезеңдерін айқындады

Ұлттық Банк «7 – 20 – 25. Әрбір отбасына баспана алудың жаңа мүмкіндіктері»

бағдарламасын іске асырудың төрт негізгі кезеңдерін айқындады. Бұл туралы Қазақстан Ұлттық Банкінің Төрағасы Данияр Ақышев бүгін Үкімет отырысында сөз сөйлеген кезде айтып берді.

Ол бірінші кезеңді іске асырған кезде банктер мен қор нарығының мүмкіндіктерін барынша іске қоса отырып, ипотекалық кредиттердің секьюритилендіру тетігін қалпына келтіру қажет екендігін атап өтті. «Жақын арада Ұлттық Банк Басқармасы 100%-дық еншілес арнайы компанияны – Бағдарламаның операторын құру мәселесін қарайды. Жаңа компанияның капиталы Ұлттық Банктің қаражаты есебінен қалыптасады. Капитал компанияға 7-20-25 формуласы бойынша ипотекалық кредиттерді сатып алу рәсімін іске қосу үшін нарықтық талаптармен қаржы нарығынан қаражат тарту үшін қажет. Бұл секьюритилендіру тетігі».

Екінші кезең Бағдарламаны тиімді іске асыру үшін осы компанияны қаржы агенттігінің тануын білдіреді. «Бұл компанияның облигациялары үшін мемлекеттік бағалы қағаздарға салық салғандай салық салуды білдіреді. Қажетті заңнамалық түзетулерді Ұлттық Банк Үкіметтің қарауына наурызда жібереді», - деді Д. Ақышев.

Үшінші кезең тұрғын үй бастамасының жаңа мүмкіндіктері әркімге жеңілдік талаптарын беретін мемлекеттің теңдессіз қадамы болып табылатындығымен сипатталады. Алайда, бағдарлама масылдыққа жол бермеуге тиіс.

«Бағдарламаның қаржылық жағы болашақ қарыз алушылардың төлем жасау қабілеттілігін талап етеді. Бағдарламаға ресми кірісі бар Қазақстан азаматы қатыса алады. Қазіргі кезде банктермен өлшемшарттар пысықталуда. Мысалы, тұрғын үйдің құны 7 млн. теңге болса, ай сайынғы төлем 50 мың теңгеден аспайды, бұл жалпы алғанда, жұмыс істейтін қазақстандықтардың көпшілігі үшін қолайлы. Тұрғын үй құны әртүрлі болғандықтан, ірі қалалар мен өңірлер бойынша баспана құнын саралау жоққа шығарылмайды», - деді қаржы реттеушісінің басшысы.

Төртінші кезең жеңілдік берілген ипотекалық кредиттер толығымен қамтамасыз етілген және түгел қайтарымды болуға тиіс екендігін білдіреді. «Соңғы жылдары енгізілген, ипотекалық кредит беруді тартымды етпеген кейбір нормаларды қайта қарау қажет. Сондай-ақ Ұлттық Банк қажетті заңнамалық түзетулерді Үкіметтің қарауына жібереді», - деді Д. Ақышев.

Қаржы реттеушісінің басшысы Бағдарламаның аталған өлшемдері алдын ала екенін және әлі мүдделі мемлекеттік органдармен және банктермен талқыланатынын атап өтті: «Сонымен қатар өңірлерде халықты тұрғын үймен қамтуды арттыру бөлігінде жергілікті атқарушы органдардың пікірлері мен мүдделерін ескеру де маңызды. Осы жағдайларда Қазақстан Республикасы Президентінің Бес әлеуметтік бастамасын іске асыру жөніндегі жол картасында белгіленген іс-шаралар мен іске асыру мерзімдерін біз заңнамалық түзетулер уақтылы іске асырылған жағдайда қолдаймыз».

Толығырақ ақпаратты мына телефон бойынша алуға болады:

+7 (727) 270 45 85

e-mail: press@nationalbank.kz

www.nationalbank.kz